

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Geen verschoonbare termijnoverschrijding bij een onverwachte capaciteitsbeperking van rechtspraak.nl

Barkhuysen, T.; Dam, E.M. van

Citation

Barkhuysen, T., & Dam, E. M. van. (2016). Geen verschoonbare termijnoverschrijding bij een onverwachte capaciteitsbeperking van rechtspraak.nl. *Ab Rechtspraak Bestuursrecht*, 2016(6), 335-337. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/46413>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/46413>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

is de praktijk ontstaan dat gemeenten volstaan met een beschikking waarin de betrokkene een 'schoon en leefbaar huis' wordt toegekend, zónder enig inzicht in de omvang of aard van de voorziening. Er zijn al verschillende rechtbankuitspraken waarin deze praktijk bepaald kritisch wordt beoordeeld (vgl. Rb. Rotterdam 1 april 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:2196; Rb Oost Brabant 2 juni 2015, ECLI:NL:RBOBR:2015:3181).

Met een verwijzing naar de hiervoor gepubliceerde uitspraak lijkt het ondenkbaar om voorzieningen te verstrekken zonder inzicht te geven in de precieze aard en omvang van de voorziening. Alleen dan kan immers worden gecontroleerd of de betrokkene krijgt waar hij of zij recht op heeft. De Wmo is dan wel veranderd, maar dat biedt het bestuur vrij naar Hirsch Ballin (p. 57 van zijn preadvies) geen *judicial restraint* om maar wat aan te rommelen. Het voorspelbare gevolg: er gaan weer regels ontstaan met normtijden die inzicht geven in de aard en omvang van de huishoudelijke hulp. Daarmee is een interessante paradox blootgelegd: wetgever en het bestuur kunnen dan wel hoge beleidsambities van besparing en maatwerk hebben, maar als het er op aan komt, in de individuele geschillen, draait het uiteindelijk om de toepassing van controleerbare regels. In zoverre verandert de bestuurspraktijk niet zo snel als de wetgever wel zou willen.

A. Tollenaar

AB 2016/65

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

30 september 2015, nr. 14/1741 ZW

(Mrs. B.M. van Dun, A.I. van der Kris, F.M.S. Requisizione)

m.nt. T. Barkhuysen en E.M. van Dam¹

Art. 2:17, 6:9, 6:11 Awb

BA 2015/252

ABkort 2015/352

ECLI:NL:CRVB:2015:3317

Geen verschoonbare termijnoverschrijding bij een onverwachte capaciteitsbeperking van rechtspraak.nl.

In hoger beroep heeft appellant aangevoerd dat de rechtbank er ten onrechte vanuit is gegaan dat hij zijn beroepschrift te laat heeft ingediend. Hij heeft opnieuw naar voren gebracht dat hij op de MRI-scan moest wachten teneinde zijn beroep te onderbouwen. Volgens appellant kreeg hij deze scan op de

laatste dag van de beroepstermijn, waarbij hij ervan is uitgegaan dat hij op die dag de mogelijkheid zou hebben het beroepschrift met bijlagen digitaal te versturen. Hij heeft dit ook geprobeerd. Echter, door de beperkte capaciteit van de website van rechtspraak.nl – waarvoor overigens niet wordt gewaarschuwd – is dit niet gelukt en is het beroepschrift één dag te laat ingediend. De rechtbank is hier volgens appellant zelf debet aan.

Niet in geschil is dat het beroepschrift van 28 november 2013 op 29 november 2013 door de rechtbank is ontvangen. Het is daardoor niet ingediend binnen zes weken na de dag waarop het bestreden besluit bekend is gemaakt.

Het oordeel van de rechtbank dat de termijnoverschrijding niet verschoonbaar is alsmede de overwegingen waarop dat oordeel berust, worden onderschreven. Indien de website van rechtspraak.nl – zoals appellant stelt – het aantal te verzenden MB's van zijn beroepschrift met bijlagen, waaronder de MRI-scan, niet kon verwerken, had appellant ervoor kunnen kiezen eerst het beroepschrift (tijdig) in te dienen en de scan later te versturen. (...) Het hoger beroep kan niet slagen. De aangevallen uitspraak zal worden bevestigd.

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 25 maart 2014, 13/7635 (aangevallen uitspraak) tussen:

appellant

en

de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekering (Uwv)

Procesverloop

Appellant heeft hoger beroep ingesteld.

Het Uwv heeft een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgehad op 19 augustus 2015. Partijen zijn, waarvan het Uwv met bericht, niet verschenen.

Overwegingen

1.1. Bij besluit van 13 september 2013 heeft het Uwv de aan appellant toegekende uitkering op grond van de Ziektewet per 13 september 2013 beëindigd.

1.2. Bij besluit van 17 oktober 2013 (bestreden besluit) heeft het Uwv het door appellant gemaakte bezwaar tegen het besluit van 13 september 2013 ongegrond verklaard.

1.3. Appellant heeft op 29 november 2013 beroep ingesteld tegen het bestreden besluit. Bij brief van 17 december 2013 heeft de rechtbank appellant in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken schriftelijk te laten weten waarom hij zijn beroep na afloop van de beroepstermijn

¹ Emma van Dam is advocaat bij Stibbe te Amsterdam.

heeft ingediend. Bij e-mail van 19 december 2013 heeft appelland de rechtbank laten weten dat hij zijn beroepschrift niet eerder heeft kunnen indienen, omdat hij in afwachting was van een MRI-uitslag van zijn knie, waarvoor hij een afspraak had met de orthopeed op 28 november 2013.

2. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep tegen het besluit van 17 oktober 2013 niet-ontvankelijk verklaard. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat de termijnoverschrijding niet verschoonbaar is. De termijn waarbinnen appelland beroep had dienen in te stellen staat met zoveel woorden in het besluit vermeld. Appelland had desgewenst beroep kunnen instellen op nader aan te voeren gronden, eventueel in afwachting van nadere medische informatie. Door op die informatie te wachten, heeft appelland het risico op termijnoverschrijding genomen. Dat risico moet naar het oordeel van de rechtbank voor zijn rekening komen.

3.1. In hoger beroep heeft appelland aangevoerd dat de rechtbank er ten onrechte vanuit is gegaan dat hij zijn beroepschrift te laat heeft ingediend. Hij heeft opnieuw naar voren gebracht dat hij op de MRI-scan moest wachten teneinde zijn beroep te onderbouwen. Volgens appelland kreeg hij deze scan op de laatste dag van de beroepstermijn, waarbij hij ervan is uitgegaan dat hij op die dag de mogelijkheid zou hebben het beroepschrift met bijlagen digitaal te versturen. Hij heeft dit ook geprobeerd. Echter, door de beperkte capaciteit van de website van rechtspraak.nl – waarvoor overigens niet wordt gewaarschuwd – is dit niet gelukt en is het beroepschrift één dag te laat ingediend. De rechtbank is hier volgens appelland zelf debet aan.

3.2. Het Uvw heeft verzocht de aangevallen uitspraak te bevestigen.

4. De Raad komt tot de volgende beoordeling.

4.1. Voor het toepasselijke wettelijke kader wordt verwezen naar de aangevallen uitspraak.

4.2. Niet in geschil is dat het beroepschrift van 28 november 2013 op 29 november 2013 door de rechtbank is ontvangen. Het is daardoor niet ingediend binnen zes weken na de dag waarop het bestreden besluit bekend is gemaakt.

4.3. Het oordeel van de rechtbank dat de termijnoverschrijding niet verschoonbaar is alsmede de overwegingen waarop dat oordeel berust, worden onderschreven. Indien de website van rechtspraak.nl – zoals appelland stelt – het aantal te verzenden MB's van zijn beroepschrift met bijlagen, waaronder de MRI-scan, niet kon verwerken, had appelland ervoor kunnen kiezen eerst het beroepschrift (tijdig) in te dienen en de scan later te versturen.

5. Uit wat in 4.1 tot en met 4.3 is overwogen volgt dat de rechtbank het beroep van appelland terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard. Het hoger beroep kan niet slagen. De aangevallen uitspraak zal worden bevestigd.

6. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Centrale Raad van Beroep bevestigt de aangevallen uitspraak.

Noot

1. De digitalisering van de rechtspraak komt eraan – of liever gezegd, is al begonnen. Ondanks enige vertraging in het wetgevingsproces, laat de complete tijdlijn van het zogenaamde KEI-project (Programma Kwaliteit en Innovatie rechtspraak) zien dat digitaal procederen langzaam maar zeker de norm wordt. Stip op de horizon is dat op zijn vroegst in 2018 in alle zaken verplicht digitaal geprocedeerd wordt (voor zaken waarbij geen professionele rechtsbijstandverlener betrokken is, is dit op vrijwillige basis). Zie voor meer informatie over de digitalisering en de tijdlijn het themadossier Modernisering rechtspraak op rechtspraak.nl.

2. Digitalisering is één van de vijf pijlers van het wetsvoorstel 'vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht.' Naast deze wet zijn nog drie andere wetsvoorstellen ingediend (*Kamerstukken II 2014/15*, 34 059 nr. A, 34 138 nr. 2 en 34 212 nr. 2) om de digitalisering vorm te geven. De onderhavige uitspraak geeft aanleiding om de aanstaande digitalisering kritisch te beschouwen aan de hand van de al bestaande digitale mogelijkheden. Wat zegt de huidige stand der techniek – mogelijk – over digitalisering van het procesrecht? Denkbaar is immers dat de nieuwe digitale procesomgeving kinderziekten zal kennen, die tot gevolg kunnen hebben dat rechtzoekenden in hun belangen worden geschaad. Hoe de rechtspraak nu omgaat met dergelijke bugs en storingen komt aan de orde in onderhavige uitspraak van de Centrale Raad van Beroep.

3. In deze casus stelde appelland beroep in tegen het besluit van het Uvw om zijn uitkering op grond van de Ziektewet te beëindigen. Bij zijn beroepschrift – dat digitaal bij de rechtbank mocht worden ingediend – wilde hij een MRI-scan voegen. Deze foto was echter dermate groot dat daarmee het aantal maximaal te verzenden MB's werd overschreden, zodat de foto niet geüpload kon worden. De website van rechtspraak.nl vermeldt deze maximumgrootte overigens niet. Dit alles vond plaats op de laatste dag van de ter-

mijn waarbinnen appelland beroep kon instellen. Pas de volgende dag slaagde hij erin om het beroepschrift alsnog digitaal in te dienen (in de uitspraak blijft onvermeld of de MRI-scan daar ook was bijgevoegd). Dit was volgens de rechtbank te laat.

4. De CRvB bekrachtigt deze uitspraak. Beide instanties betrekken in hun oordeel de mogelijkheid dat appelland pro forma beroep had kunnen instellen waarna de gronden (waarvan de MRI-scan onderdeel van zou zijn) later apart hadden kunnen worden aangevuld, danwel dat appelland het beroepschrift binnen de beroepstermijn had kunnen indienen met separate nazending van de scan.

5. Hoewel de uitspraak vanuit pragmatisch oogpunt logisch lijkt – het is nu eenmaal risicovol om het op de allerlaatste dag te laten aankomen – kan er toch een kanttekening geplaatst worden bij de risicotoedeling die hier wordt toegepast. In feite wordt het falen van het digitale verzendsysteem van rechtspraak.nl toegerekend aan de partij die hierop geen enkele invloed heeft, en er bij gebrek aan waarschuwing voor de beperkte capaciteit ook niet op bedacht hoeft te zijn. Die risicotoedeling is bovendien niet in lijn met hetgeen door de wetgever werd beloofd bij het openstellen van beperkt digitaal procederen in het bestuursrecht (*Kamerstukken II 2008/09, 31 867 nr. 3*):

“Wij [de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, TB/EvD] menen dat het gerecht juridisch verantwoordelijk is voor het naar behoren functioneren van de netwerkcomputer – de eindserver daaronder begrepen – waarvan het gebruik maakt. (...) Daarom komt het ophouden van berichten of stukken bij de netwerkcomputer van het gerecht niet voor risico van partijen. Dus indien het systeem gebreken vertoont, kan het gerecht zich niet beroepen op de omstandigheid dat de dienstverlener geen zorg heeft gedragen voor de correcte verzending en ontvangst van berichten. Dit geldt ook indien de bestuursrechter een tijdig verzonden beroepschrift eerst na afloop van de beroepstermijn ontvangt omdat het betreffende stuk door een storing bij de eindserver is opgehouden.”

6. Met deze passage valt moeilijk te rijmen dat een capaciteitsprobleem dat zich onverwacht voordoet en waarvoor niet is gewaarschuwd, aan de verzender wordt toegerekend, terwijl de verzending wel degelijk op tijd was. Voor het verwijt dat deze appelland vervolgens zelf niet op de gedachte is gekomen om het beroepschrift en de bijlage te splitsen is naar onze mening niet echt plaats. Immers, als het systeem naar behoren had gefunctioneerd of er was gewaarschuwd voor de

beperkte capaciteit, had de appelland deze afweging in het geheel niet hoeven maken. Volgens art. 6:11 Awb blijft de niet-ontvankelijkheidsverklaring van een te laat ingediend beroep- of bezwaarschrift achterwege wanneer de indiener niet in verzuim is geweest. Hoe verhoudt de CRvB-uitspraak zich hiermee?

7. Voor elektronische berichten is de ontvangsttheorie in het bestuursrecht stevig verankerd in art. 2:17 Awb (dat, gelet op de schakelbepaling van art. 8:40a, niet alleen van toepassing is op contact met het bestuursorgaan maar ook op het verkeer met de bestuursrechter). Lid 2 bepaalt dat het tijdstip waarop een naar de rechter verzonden bericht het systeem voor gegevensverwerking bereikt, geldt als het tijdstip van ontvangst.

8. Zonder hier teveel in de technische details te willen treden, lijkt het onder omstandigheden echter gepaster om het tijdstip van het aanbieden van het bericht aan het systeem te hanteren als ontvangsttijdstip. Als wordt uitgegaan van het tijdstip dat het bericht de bestuursrechter bereikt – zoals nu het geval is – kan een appelland die om 22:00 op de laatste dag van de beroepstermijn zijn stukken indient toch te laat zijn, indien het systeem van de rechter zelf een drempel opwerpt, bijvoorbeeld een capaciteitsbeperking. Correcter zou zijn als het tijdstip wordt gehanteerd waarop de appelland drukt op de knop ‘Ok’, ‘Send’, ‘Submit’ of welke term men daar ook voor gebruikt. Allerhande foutmeldingen die het systeem daarna geeft aan de appelland zijn zuiver geredeneerd een respons van het systeem op de – tijdige – indiening van de stukken.

9. Als het digitale systeem beperkingen kent die van belang zijn voor de appelland, zoals een beperkte capaciteit, moeten die beperkingen aan de appelland worden duidelijk gemaakt, en uiteraard niet pas als foutmelding na de verzending. Evenals de mededeling van de beroepstermijn zou een relevante beperking van het systeem al bij de beslissing op bezwaar moeten worden medegedeeld.

10. Ter vergelijking: art. 6:9 lid 2 Awb bepaalt dat een bezwaar- of beroepschrift tot een week na het verstrijken van de termijn nog als tijdig ingediend wordt aangemerkt, als het maar voor het einde van de termijn ‘ter post is bezorgd’. Waarom zou een stuk dat tevens tijdig is aangeboden op digitale wijze, niet op dezelfde wijze behandeld worden? Wij realiseren ons dat de wetgever met art. 2:17 lid 2 Awb welbewust niet heeft gekozen voor een systematiek als neergelegd in art. 6:9 lid 2 Awb, maar vragen ons af of deze keuze niet nog eens tegen het licht moet worden gehouden. Indien de uitkomst van een dergelijke heroverweging zou zijn dat vastgehouden wordt

aan de huidige regel, dan zou het in ieder geval in de rede liggen onder omstandigheden (zoals bijvoorbeeld aan de orde in de CRvB-uitspraak) sneller een verschoonbare termijnoverschrijding als bedoeld in art. 6:11 Awb aan te nemen.

11. Het is in dit kader treffend om in de Memorie van Toelichting bij het eerste wetsvoorstel KEI het volgende te lezen: (*Kamerstukken II* 2014/15, 34 059 nr. 3):

“Indien als gevolg van een technische verstoring, bijvoorbeeld aan de kant van de gerechten, een partij een stuk niet op tijd kan indienen, volgt geen niet-ontvankelijk verklaring wegens termijnoverschrijding. (...) Een termijnoverschrijding is op grond van het voorgaande in beginsel bijvoorbeeld niet verschoonbaar wanneer degene die de stukken digitaal wil indienen, daartoe op het allerlaatste moment overgaat en vervolgens blijkt dat hij niet voor het verstrijken van de termijn in staat is om een grote hoeveelheid documenten bij de rechter te bezorgen omdat hij een beperkte of trage internetverbinding heeft. Zoals dat nu reeds geldt voor de indiening van papieren stukken, blijft de indiener verantwoordelijk voor de tijdige verzending.”

12. Het door de wetgever opgenomen voorbeeld ziet op een mislukte indiening op het laatste moment, waarbij een grote hoeveelheid stukken mislukt als gevolg van een beperkte of trage internetverbinding bij de appellant. Dat een dergelijke situatie in de risicosfeer van appellant ligt, lijkt ons logisch en juist. Zeker met dit voorbeeld in het achterhoofd valt moeilijk in te zien hoe een mislukte verzending als gevolg van een beperkte capaciteit zijdens de rechtbank niet voor rekening van de rechtbank zou moeten komen.

13. Zou men ervoor kiezen om het risico van niet-functionerende systemen bij de gerechten op een manier als aan de orde in de onderhavige uitspraak bij de rechtszoekende te leggen, dan schiet digitalisering haar doel voorbij en worden in ieder geval de in het bestuursrecht toch al korte beroepstermijnen verder ingekort. Immers, zekerheidshalve zal elk stuk alsnog enkele dagen voor het einde van de termijn worden ingediend. Wantrouwen jegens de systemen zal er bovendien voor kunnen zorgen dat zo lang als mogelijk op papier zal worden geprocedeerd. Ook verlicht het de administratieve druk op gerechten niet, als rechtszoekenden voor de zekerheid toch ook maar alle stukken op papier indienen (en die keuze blijven zij houden onder het nieuwe KEI-procesrecht, nu zij geen professionele rechtsbijstandsverleners zijn). Dat geeft het risico op verschillende sets stukken (waarbij de papieren versie kan afwijken van de digitale) met alle gevolgen van dien. Om dit te voorkomen moet een

appellant erop kunnen vertrouwen dat alle digitale stukken, ook omvangrijke stukken die om 23:58 uur worden verzonden c.q. geüpload, naar behoren worden verwerkt en het bestuursorgaan en de bestuursrechter onmiddellijk bereiken.

14. Bij dit alles moet wel aandacht worden besteed aan een controlemechanisme. Het zal in de praktijk lastig zijn om achteraf (na afloop van de termijn) te beoordelen of daadwerkelijk een beroepschrift is ingediend, als het bericht wel is aangeboden maar (nog) niet inhoudelijk toegankelijk is geworden voor het gerecht. Bevatte het verzonden bericht wel de rechtshandeling waar het om draaide, of werd slechts een truc toegepast om termijnoverschrijding te omzeilen? Op deze vraag zal met name in de jurisprudentie een antwoord moeten worden gevormd.

15. De slotsom is dan ook dat de digitalisering van de rechtspraak, hoewel een grote stap voorwaarts, nog enkele belangrijke haken en ogen zal kennen. Daarom moet ruimhartig worden omgegaan met de gevolgen van die digitalisering voor rechtzoekenden. Oude theorieën over ontvangst en verzending moeten herzien worden en aangepast naar de realiteiten van de moderne tijd. Als de rechtspraak een systeem implementeert dat om welke reden dan ook beperkingen kent, moeten deze beperkingen ofwel volkomen duidelijk en voorzienbaar zijn, ofwel moet de rechtspraak hiervoor de nadelige consequenties voor haar rekening nemen. Het zou geen kwaad kunnen om daarmee nu vast te beginnen. Ook de rechters en griffies kunnen vast gaan warmlopen langs de zijlijn, wat mogelijk betekent dat het begrip ‘ontvangst’ voortaan wordt uitgelegd in de geest van het aanstaande digitale tijdperk.

T. Barkhuysen en E.M. van Dam

AB 2016/66

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

18 maart 2015, nr. 14-6514 ZW

(Mr. G.A.J. van den Hurk)

m.nt. R. Ortlep

Art. 6:21 Awb

ECLI:NL:CRVB:2015:1014

Ongedaanmaking intrekking bezwaar of (hoger) beroep I. Herhaling gebrek aan rechtseenheid P.

Op grond van artikel 6:21, eerste lid, en artikel 6:24 van de Algemene wet bestuursrecht kan het hoger beroep schriftelijk worden ingetrokken. Behoudens in de gevallen waarin de intrekking van het hoger